

OECD Insights

Sustainable Development: Linking Economy, Society, environment

Summary in Greek

ΟΟΣΑ Διεισδύσεις

Αειφόρος ανάπτυξη: Συσχέτιση της οικονομίας, της κοινωνίας και του περιβάλλοντος

Περίληψη στα ελληνικά

- Σήμερα γίνεται παντού λόγος για την «αειφόρο ανάπτυξη», όμως τι ακριβώς σημαίνει η έκφραση αυτή; Πώς η παραγωγή και η κατανάλωση επηρεάζουν την αειφορία; Η παγκοσμιοποίηση της οικονομίας τη βοηθάει ή την εμποδίζει; Μπορούμε να μετρήσουμε την αειφορία χρησιμοποιώντας τα παραδοσιακά εργαλεία της οικονομικής ανάλυσης; Πώς μπορούν οι κυβερνήσεις, οι επιχειρήσεις και οι πολίτες να την προωθήσουν;
- Το βιβλίο αυτό από τη σειρά εκδόσεων του ΟΟΣΑ «Διεισδύσεις» πραγματεύεται τα εν λόγω ερωτήματα και παρουσιάζει τις ιδέες, τα ζητήματα και τις τάσεις που διαμορφώνουν τις σκέψεις μας σχετικά με την αειφορία. Υποστηρίζει ότι παρόλο που η έννοια συχνά θεωρείται ότι αφορά ουσιαστικά το περιβάλλον, η αειφορία στην πραγματικότητα αφορά τη χρήση της οικονομικής μεγέθυνσης για την προώθηση μιας πιο δίκαιης κοινωνίας χωρίς να θίγονται τα οικοσυστήματα και οι φυσικοί πόροι.
- Τούτο δεν αποτελεί εύκολο έργο και οι επιλογές που πρέπει να κάνουμε εμείς ως πολίτες ή οι κυβερνήσεις μας συνεπάγονται συνήθως συμβιβασμούς. Η «Αειφόρος Ανάπτυξη» σκιαγραφεί τις προκλήσεις αυτές και υποδεικνύει τρόπους για την αντιμετώπισή τους.

Το γνωρίζατε;

- Ένας στους τέσσερις ανθρώπους στον αναπτυσσόμενο κόσμο ζει στην απόλυτη φτώχεια.
- Ένα δισεκατομμύριο κινητά τηλέφωνα πωλούνται κάθε χρόνο και ένας μέσος χρήστης αλλάζει τηλεφωνική συσκευή κάθε 18 με 24 μήνες.
- Απαιτούνται 2.400 λίτρα νερού για να παραχθεί ένα χάμπουργκερ.

Ο όρος αειφόρος ανάπτυξη άρχισε να αποκτά ευρύτερη αποδοχή στα τέλη της δεκαετίας του '80 μετά την εμφάνισή του στην έκθεση «Το κοινό μας μέλλον», γνωστή και ως «Έκθεση Μπρούντλαντ». Αποτέλεσμα της επιτροπής που συγκροτήθηκε από τα Ηνωμένα Έθνη για να προτείνει «μία παγκόσμια ατζέντα αλλαγών» στην έννοια και τις πρακτικές της ανάπτυξης, η έκθεση επισήμανε τον επείγοντα χαρακτήρα της αναθεώρησης των τρόπων ζωής και διακυβέρνησης.

Δύο σημεία είναι θεμελιώδη για την αειφόρο ανάπτυξη. Πρώτον, η συνειδητοποίηση ότι η οικονομική μεγέθυνση από μόνη της δεν επαρκεί για να λύσει τα προβλήματα της υφελίου: οι οικονομικές, οι κοινωνικές και οι περιβαλλοντικές πτυχές κάθε δράσης είναι αλληλένδετες. Εάν λάβουμε υπόψη μόνο μία από αυτές ξεχωριστά, θα οδηγηθούμε σε λανθασμένες κρίσεις και σε αποτελέσματα που δεν είναι βιώσιμα. Για παράδειγμα, η εστίαση μόνο στα περιθώρια κέρδους οδήγησε πολλές φορές στο παρελθόν σε κοινωνικές και περιβαλλοντικές ζημιές που στοίχισαν στην κοινωνία μακροπρόθεσμα. Όμως η μέριμνα για το περιβάλλον και η παροχή στους ανθρώπους των υπηρεσιών που χρειάζονται εξαρτώνται τουλάχιστον εν μέρει από τους οικονομικούς πόρους.

Δεύτερον, η αλληλένδετη φύση της αειφόρου ανάπτυξης απαιτεί την υπέρβαση των συνόρων - είτε γεωγραφικών είτε θεσμικών - για το συντονισμό των στρατηγικών και τη λήψη ορθών αποφάσεων. Τα προβλήματα σπάνια περιορίζονται εντός των ορίων μίας προκαθορισμένης δικαιοδοσίας όπως για παράδειγμα ενός κυβερνητικού φορέα ή μιας συνοικίας, και οι έξυπνες λύσεις απαιτούν τη συνεργασία ως μέρος της διαδικασίας λήψης αποφάσεων.

Βασική ανάγκη όσον αφορά την αειφόρο ανάπτυξη είναι ο *συνυπολογισμός* «τριών πυλώνων»: της κοινωνίας, της οικονομίας και του περιβάλλοντος. Ανεξάρτητα από το πλαίσιο η βασική ιδέα παραμένει η ίδια - οι άνθρωποι, τα ενδιαφέροντα και τα οικονομικά συστήματα είναι αλληλένδετα. Πιθανόν να μπορούμε να αντιπαρέλθουμε τη σχέση αυτή αλληλεξάρτησης για μερικά ακόμη έτη ή και δεκαετίες, όμως η ιστορία έχει αποδείξει ότι σύντομα κάποιος συναγερμός ή κάποια κρίση θα μας την υπενθυμίσει.

Το ιστορικό, οικονομικό, κοινωνικό και πολιτικό πλαίσιο κάθε χώρας είναι μοναδικό, όμως οι βασικές αρχές της αειφόρου ανάπτυξης ισχύουν για όλους. Η οικονομική μεγέθυνση είναι ουσιώδης, όμως η μεγέθυνση από μόνη της, χωρίς να κατανοούμε όλους τους παράγοντες που συμβάλλουν στην ευημερία, δε μειώνει τη φτώχεια κατά τρόπο βιώσιμο. Η οικονομική μεγέθυνση εν γένει συσχετίζεται με τη γενική βελτίωση της ποιότητας ζωής, την ανύψωση του μορφωτικού επιπέδου και την αύξηση του προσδόκιμου ζωής σε επίπεδο χώρας, όμως τούτο δε μας λείπει με ποιο τρόπο επιτυγχάνεται η μεγέθυνση αυτή, ποια είναι η διάρκειά της ούτε ποιος ωφελείται ή ποιος έχει μείνει στο περιθώριο.

Υλικές και μη υλικές αξίες

Ζούμε σε μία κοινωνία όπου το ενδιαφέρον εστιάζεται από καιρό στη μεγέθυνση και την οικονομική δραστηριότητα. Το παγκόσμιο ΑΕΠ αυξήθηκε από περίπου 16 τρισεκατομμύρια δολάρια ΗΠΑ στα μέσα της δεκαετίας του '70 σε πάνω από 40 τρισεκατομμύρια σήμερα. Οι επιχειρήσεις παράγουν σωρηδόν τα πάντα και εφευρίσκουν νέα προϊόντα συνεχώς. Παρόλο που η φτώχεια και η στέρηση εμμένουν, το επίπεδο ζωής των περισσότερων ανθρώπων στις χώρες του ΟΟΣΑ τούς επιτρέπει να δαπανούν μέρος του εισοδήματός τους σε αγαθά και υπηρεσίες πέρα από τη διατροφή, τη στέγαση, την ένδυση και άλλα βασικά αγαθά.

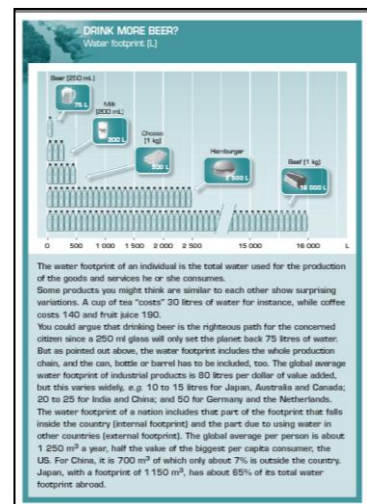
Ο προσδιορισμός της αξίας των πραγμάτων που στο παρελθόν δεν συμπεριλαμβάνονταν στα συστήματα λογιστικής, κατάρτισης προϋπολογισμού και μετρήσεων αποτελεί καιρία πρόκληση. Για παράδειγμα, δεν είναι εύκολο να αποτιμηθούν οι φυσικοί πόροι. Για μερικούς, όπως τα δάση, μπορούμε να υπολογίσουμε την αξία του τι παράγεται, γιατί αγοράζεται και πωλείται και ως εκ τούτου έχει χρηματική αξία. Εντούτοις, το να γνωρίζουμε την τιμή του ξύλου δε μας βοηθά να γνωρίσουμε την αξία του ως προς την αντιστάθμιση των εκπομπών CO₂, το ρόλο του στη διατήρηση της βιοποικιλότητας ή την πνευματική ή την πολιτιστική του αξία για τους ανθρώπους των οποίων ο τρόπος ζωής εξαρτάται από αυτό.

Οι τάσεις των παγκόσμιων προτύπων παραγωγής και κατανάλωσης είναι απίθανο να αλλάξουν σημαντικά. Τα αγαθά γίνονται φτηνότερα και μεταφέρονται σε όλο και μεγαλύτερες ποσότητες από τη μια άκρη του κόσμου στην άλλη. Η τεχνολογία ίσως να αμβλύνει μερικές από τις αρνητικές συνέπειες στην αειφορία, αλλά θα δημιουργήσει άλλες, ενώ συχνά οι τεχνολογικές βελτιώσεις παραγκωνίζονται από την αύξηση της κατανάλωσης. Για παράδειγμα, τα αυτοκίνητα έχουν την υψηλότερη έως σήμερα απόδοση καυσίμου, όμως η ατμοσφαιρική ρύπανση επιδεινώνεται καθώς αυξάνεται ο αριθμός των ανθρώπων που έχουν αυτοκίνητο.

Οι εμπειρίες από τις περασμένες δεκαετίες δείχνουν ότι η διάθεση βιώσιμων προϊόντων στην εξειδικευμένη αγορά «πράσινων προϊόντων» ή «δίκαιου εμπορίου» δεν επαρκεί για να αλλάξει τα πρότυπα σε ευρύτερη κλίμακα, αν και αποτέλεσε σημαντικό παράγοντα ώθησης τόσο των παραγωγών όσο και των καταναλωτών προς μια νέα κατεύθυνση.

Περισσότεροι άνθρωποι έχουν επίγνωση του αντίκτυπου των επιλογών τους στον κόσμο γύρω τους. Τα προβλήματα που σχετίζονται με τη μη αειφόρο κατανάλωση - για παράδειγμα το κόστος του πετρελαίου - άρχισαν να πλήττουν το μέσο καταναλωτή με πιο συγκεκριμένο τρόπο. Κατά συνέπεια, ένας αυξανόμενος αριθμός καταναλωτών αρχίζει να θέτει σημαντικά ερωτήματα σχετικά με αυτό που αγοράζει: πόσα απόβλητα δημιουργούνται από το προϊόν και τη συσκευασία του, πόση ποσότητα νερού, ενέργειας και άλλων πόρων απαιτείται για την παραγωγή του (και την απόρριψή του), καθώς και ποιες είναι συνθήκες διαβίωσης και εργασίας των ανθρώπων που

Άλλη μια μύτρα: Αποτύπωμα νερού (L)

παράγουν τα αγαθά.

Οι κατασκευαστές σχεδιάζουν περισσότερα προϊόντα που είναι ελκυστικά λόγω της αισθητικής τους ποιότητας ή της ευκολίας στη χρήση τους *καθώς και* λόγω της περιβαλλοντικής και της κοινωνικής τους αειφορίας. Οι αλλαγές στην ευαισθητοποίηση των καταναλωτών και η ταχεία διάδοση πιο βιώσιμων προϊόντων και υπηρεσιών κατά τα περασμένα λίγα χρόνια είναι ενθαρρυντικό γεγονός. Ορισμένοι επικριτές και υπέρμαχοι καταναλωτών επισημαίνουν ορθώς ότι κάποια από αυτά είναι «λόγια του αέρα» ή αυτό που ονομάζεται στα αγγλικά «greenwashing», δηλαδή παραπλάνηση των καταναλωτών από επιχειρήσεις σχετικά με τις περιβαλλοντικές πρακτικές τους ή τα οικολογικά χαρακτηριστικά των προϊόντων τους. Τα προϊόντα που εμφανίζονται ως φιλικά προς το περιβάλλον μπορεί να μην είναι και τόσο φιλικά όταν κοιτάξουμε με μεγαλύτερη προσοχή τα συστατικά τους ή όταν αναλύσουμε όλον τον κύκλο ζωής τους. Το γεγονός ότι περισσότεροι άνθρωποι και επιχειρήσεις αναγνωρίζουν ακόμα και επιθυμούν να επωφεληθούν από αυτήν τη συνειδητοποίηση δείχνει την αυξανόμενη ελκυστικότητα της αειφορίας.

Μέτρηση της αειφορίας: τι πρέπει να μετρήσουμε και πότε;

Με μια πρώτη ματιά η μέτρηση της αειφορίας φαίνεται αδύνατη. Το θέμα είναι πολύ ευρύ και οι επιρροές πάρα πολλές: η κλιματική αλλαγή, η παιδική φροντίδα, το επιχειρηματικό ήθος, η κυβερνητική πολιτική, οι τάσεις των καταναλωτών είναι μόνο μερικές από αυτές. Γνωρίζουμε ότι η αειφόρος ανάπτυξη συμπεριλαμβάνει οικονομικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές μεταβλητές που θα πρέπει να μετρώνται όλες σε κάποιο βαθμό. Οι δείκτες ποικίλλουν από τα παραδοσιακά μακροοικονομικά μέσα μέτρησης, όπως το Ακαθάριστο Εθνικό Προϊόν (ΑΕΠ) και η παραγωγικότητα, έως τους περιβαλλοντικούς δείκτες, όπως η κατανάλωση ύδατος και οι εκπομπές ρύπων, ή τα κοινωνικά στατιστικά στοιχεία, όπως το προσδόκιμο ζωής και το εκπαιδευτικό επίπεδο. Όμως ποιοι είναι οι πιο σημαντικοί δείκτες όσον αφορά την αειφόρο ανάπτυξη;

Το θέμα περιπλέκεται ακόμα περισσότερο από το γεγονός ότι η αειφόρος ανάπτυξη εκτός από πολυδιάστατη είναι επίσης δυναμική έννοια. Ο ποσοτικός προσδιορισμός της απαιτεί τον ταυτόχρονο χειρισμό πολλών παραμέτρων συμπεριλαμβανομένων των χρονικών οριζόντων. Τα οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά φαινόμενα επιδρούν με διαφορετικό ρυθμό το ένα από το άλλο. Ας πάρουμε για παράδειγμα την οικονομία: ο σχεδιασμός ενός σημαντικού ενεργειακού έργου πρέπει να γίνεται με προοπτική πενήντα τουλάχιστον ετών, όμως στη χρηματοοικονομική αγορά τα νανοδευτερόλεπτα που απαιτούνται ούτως ώστε τα στοιχεία για τις τιμές να μεταβούν από το ένα χρηματιστήριο στο άλλο μπορεί να συνεπάγονται σημαντικά κέρδη ή απώλειες. Το περιβάλλον δείχνει τον τρόπο με τον οποίο ο ρυθμός της αλλαγής μπορεί ξαφνικά να επιταχυνθεί όπως συνέβη, για παράδειγμα, με τα αλιευτικά αποθέματα

τα οποία ύστερα από ένα μακρόχρονο διάστημα αργής συρρίκνωσης εξαφανίζονται ταχύτατα.

Επιπλέον, δε θα πρέπει να ξεχνάμε ότι η αειφόρος ανάπτυξη είναι μια διαδικασία που συνδέει τα γεγονότα του παρελθόντος με τις σημερινές μας ενέργειες, που με τη σειρά τους επηρεάζουν τις επιλογές και τα αποτελέσματα στο μέλλον. Και η ανάπτυξη μέτρων δεν είναι μια καθαρά στατιστική ή τεχνική άσκηση. Θίγει δύο πολύ σημαντικούς τομείς κάθε κοινωνίας: την κυβερνητική λογοδοσία και την κοινωνική συμμετοχή. Η μέτρηση της προόδου στον τομέα της αειφόρου ανάπτυξης με αξιόπιστα στοιχεία είναι βασικό συστατικό της δημοκρατικής διαδικασίας. Αυξάνει τη λογοδοσία των κυβερνήσεων και διευρύνει τη δυνατότητα ενεργούς συμμετοχής των ανθρώπων στον προσδιορισμό και την αξιολόγηση των στόχων πολιτικής.

Η βασική ιδέα της αειφόρου ανάπτυξης είναι η συσχέτιση της ευημερίας της τρέχουσας γενιάς και της ευημερίας των μελλοντικών γενιών. Για να κάνουμε τη σύνδεση αυτή μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε την «Προσέγγιση Κεφαλαίου» (Capital Approach), ένα πλαίσιο για τη μέτρηση της αειφόρου ανάπτυξης που λειτουργεί βάσει της αρχής ότι για να διατηρήσουμε την ευημερία με την πάροδο του χρόνου, θα πρέπει να διασφαλίσουμε ότι αντικαθιστούμε ή διατηρούμε τον πλούτο σε όλες του τις συνιστώσες. Στο μοντέλο αυτό το συνολικό κεφάλαιο της κοινωνίας περιλαμβάνει πέντε επιμέρους τύπους:

- *χρηματοοικονομικό κεφάλαιο* όπως μετοχές, ομόλογα και καταθέσεις σε νόμισμα·
- *παραγόμενο κεφάλαιο* όπως μηχανήματα, κτίρια, τηλεπικοινωνίες και άλλα είδη υποδομών·
- *φυσικό κεφάλαιο* υπό τη μορφή φυσικών πόρων, γης και οικοσυστημάτων που παρέχουν υπηρεσίες όπως η απορρόφηση αποβλήτων·
- *ανθρώπινο κεφάλαιο* υπό τη μορφή μορφωμένου και υγιούς εργατικού δυναμικού·
- *κοινωνικό κεφάλαιο* υπό τη μορφή κοινωνικών δικτύων και θεσμών.

Αντιλαμβανόμενοι τις διαφορετικές αυτές μορφές κεφαλαίου ως εισροές στην παραγωγή ευημερίας μπορούμε να υπολογίσουμε τον εθνικό πλούτο ως το σύνολο των διαφορετικών ειδών κεφαλαίου.

Η διακυβέρνηση της αβεβαιότητας

Τα μέσα μαζικής ενημέρωσης συχνά δίνουν έμφαση στο ρόλο των εταιρειών και των ατόμων στην αειφόρο ανάπτυξη, όμως η επιρροή που μπορούν να ασκήσουν οι κυβερνήσεις είναι μεγαλύτερη από αυτή ακόμα και των πιο μεγάλων πολυεθνικών. Η ικανότητά τους να

επηρεάζουν συμπεριφορές και να συντονίζουν προσπάθειες μπορεί να συντελέσει καθοριστικά στην παραγωγή ουσιαστικών αποτελεσμάτων. Η εξεύρεση των σωστών εργαλείων πολιτικής για την προώθηση των ορθών πρακτικών παραγωγής και κατανάλωσης και την αποφυγή αλληλοεπικαλύψεων και ασυναφειών αποτελεί μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι κυβερνήσεις. Το να πειστούν οι παραγωγοί και οι καταναλωτές να αλλάξουν δεν είναι πάντα ο πιο αποτελεσματικός τρόπος αντιμετώπισης των ζητημάτων ούτε επαρκεί για να προωθήσει μια επαρκώς μεγάλη αλλαγή σε επαρκώς μεγάλη κλίμακα. Ένας παραγωγός ή ένας καταναλωτής δε διαθέτει εν γένει μεγάλη δύναμη για να αλλάξει τα πράγματα ούτε το ενδιαφέρον για να το κάνει. Όμως οι κυβερνήσεις πλεονεκτούν σαφώς γιατί μπορούν να νομοθετούν και να επιβάλλουν κανονισμούς. Μία λύση που έχουν στη διάθεσή τους είναι απλά να απαγορέψουν τα προϊόντα και τις συμπεριφορές που φαίνεται ότι προκαλούν περισσότερο κακό παρά καλό. Έτσι έγινε με τους CFC (αέρια που χρησιμοποιούνταν στα ψυγεία και τα αεροζόλ) που κατέστρεφαν τη στιβάδα του όζοντος.

Οι φόροι που σχετίζονται με το περιβάλλον («πράσινοι» ή «οικολογικοί» φόροι) και η εμπορία δικαιωμάτων εκπομπών ενδέχεται να είναι επίσης αποτελεσματικά εργαλεία. Μπορούν να αναγκάσουν τους ρυπαίνοντες (παραγωγούς ή καταναλωτές) να λάβουν υπόψη το κόστος της ρύπανσης και μπορούν να βοηθήσουν στη μείωση της ζήτησης επιβλαβών προϊόντων. Ο φόρος «plastax» που επέβαλε η Ιρλανδία το 2002 οδήγησε στη μείωση της χρήσης των πλαστικών σακουλών κατά 90%.

Πολλές από τις κυβερνητικές εργασίες μπορούν να συνεισφέρουν στην αειφόρο ανάπτυξη. Η συλλογή και η ανάλυση στοιχείων, η χάραξη πολιτικών και ο συντονισμός μπορούν να παράσχουν τη στήριξη και την ηγεσία για να ακολουθήσει η κοινωνία μια δεδομένη κατεύθυνση. Οι κυβερνήσεις μπορούν επίσης να διασφαλίσουν ότι το ατομικό συμφέρον δε θίγει το κοινό καλό. Επίσης παρεμβαίνουν για να διαχειριστούν αυτό που οι οικονομολόγοι ονομάζουν «αποτυχίες της αγοράς», δηλαδή καταστάσεις όπου οι δυνάμεις της αγοράς από μόνες τους δεν παράγουν το πιο αποδοτικό αποτέλεσμα. Και δεδομένης της παγκόσμιας φύσης πολλών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η αειφορία, τα έθνη θα πρέπει να συνεργαστούν στο υψηλότερο επίπεδο για να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν λύσεις. Οι εθνικές κυβερνήσεις έχουν την αρμοδιότητα και την εξουσία για να το κάνουν. Έχουν επίσης τα μέσα για να διασφαλίσουν ότι οι αποφάσεις εφαρμόζονται.

Κατά την περιγραφή του ρόλου της κυβέρνησης δίνεται εύκολα η εντύπωση ότι η διακυβέρνηση για την αειφόρο ανάπτυξη είναι απλά θέμα εντοπισμού στόχων, εφαρμογής μέτρων και συγκρότησης φορέων για την επόπτευσή τους. Δεν είναι. Σχεδόν κάθε πτυχή της οικονομίας, της κοινωνίας και των φυσικών πόρων από τους οποίους εντέλει εξαρτώνται επηρεάζει την αειφορία. Τα αποτελέσματα εξαρτώνται από ένα άπειρο αριθμό αλληλεπιδράσεων που λαμβάνουν χώρα σε

διαφορετικές χρονικές κλίμακες ποικίλης βαρύτητας. Κανένα μοντέλο, όσο εύρωστο κι αν είναι, καμία πρόβλεψη όσο διεισδυτική κι αν είναι, δεν μπορεί να μας πει όλα όσα θα θέλαμε να μάθουμε. Οι κυβερνήσεις που προσπαθούν να εφαρμόσουν την αειφορία θα πρέπει να αντιμετωπίσουν την αβεβαιότητα αυτή. Όχι μόνο οι στόχοι τους αλλά και οι στρατηγικές και τα εργαλεία που χρησιμοποιούνται για την επίτευξή τους πρέπει να είναι αειφόρα. Θα πρέπει να είναι επαρκώς αυστηρά για να είναι αποτελεσματικά, όμως επαρκώς ευέλικτα για να μπορούν να προσαρμόζονται στις μεταβαλλόμενες συνθήκες και προτεραιότητες. Ενώπιον της αβεβαιότητας, η ίδια η διακυβέρνηση θα πρέπει να είναι αειφόρος.

Η πλήρης έκθεση διατίθεται στη διεύθυνση [on www.oecd.org/insights](http://www.oecd.org/insights)

Η περίληψη αυτή περιέχει **StatLinks** που επιτρέπουν τη δημιουργία αρχείων τύπου Excel™ από το έντυπο κείμενο!

© OECD 2008

Η περίληψη αυτή δεν αποτελεί επίσημη μετάφραση του ΟΟΣΑ.

Η αναπαραγωγή της περίληψης αυτής επιτρέπεται υπό την προϋπόθεση ότι παρατίθεται το δικαίωμα αποκλειστικής εκμετάλλευσης του ΟΟΣΑ, καθώς και ο τίτλος της πρωτότυπης έκδοσης.

Οι Πολύγλωσσες Περιλήψεις είναι μεταφρασμένα αποσπάσματα των δημοσιευμάτων του ΟΟΣΑ που εκδόθηκαν αρχικά στην αγγλική και τη γαλλική γλώσσα.

Διατίθενται δωρεάν στο Ηλεκτρονικό Βιβλιοπωλείο του ΟΟΣΑ www.oecd.org/bookshop/

Για περισσότερες πληροφορίες επικοινωνήστε με το Τμήμα Δικαιωμάτων και Μεταφράσεων της Διεύθυνσης Δημοσίων Υποθέσεων και Επικοινωνιών του ΟΟΣΑ μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου στη διεύθυνση: rights@oecd.org ή μέσω φαξ: +33 (0)1 45 24 99 30

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Επισκεφτείτε τον ηλεκτρονικό μας κόμβο www.oecd.org/rights/

